

# Ефективне інформаційне забезпечення установи

Ханас Ольга

Кафедра СКІД

НУ “Львівська політехніка”, Львів, Україна

E-mail: olya.khanas@gmail.com

Ярка Уляна

Кафедра СКІД

НУ “Львівська політехніка”

Львів, Україна

E-mail: ulyarka74@gmail.com

*In theses presented the role and importance of information support institutions, including libraries. Essence electronic catalog as the main information ressource libraries.*

**Ключові слова:** електронний каталог, електронна бібліотека, інформаційне забезпечення, управління персоналом, інформаційне забезпечення установи.

Сучасний період розвитку цивілізації характеризується переходом від індустріального суспільства до суспільства інформаційного.

Комп'ютеризація з використанням найновітніших світових досягнень, розвиток сучасних засобів зв'язку та ліквідація інформаційної ізоляції від іншого світу – необхідні умови перетворень, що відповідають темпам розвитку глобальної економіки.

Сьогодні важко уявити собі роботу сучасної установи будь-якої форми власності без використання комп'ютерної техніки, периферійних пристроїв, локальної обчислювальної мережі, Інтернету та, безумовно, програмного забезпечення, завдяки якому ці технічні засоби набувають практичного значення спрямовують інформаційні потоки у відповідних напрямках з метою своєчасного надання, отримання і використання інформації. У наш час інформація використовується не тільки для прийняття оптимальних рішень, але й як важливий стратегічний ресурс. Володіння достовірною й актуальною інформацією поряд з умінням ефективно використовувати адекватні методи її збирання, аналізу і надання є основою успішної діяльності підприємств і організацій будь-якої організаційно-правової форми [3].

На сучасному етапі у великих організаціях інформаційно-аналітичне управління стає відносно самостійним видом діяльності. Щоб бути ефективною, інформаційна діяльність повинна здійснюватися відповідно до загальних положень і механізмів управління.

Для вдосконалення інформаційного забезпечення установи та подальше наповнення інформаційними масивами щодо діяльності установи використовують веб-сайти [4].

Використання у повсякденній діяльності установ новітніх засобів інформування про свою діяльність, зокрема веб-сайтів є вимогою часу і запорукою досягнення успіху в конкурентній боротьбі в умовах ринкової економіки.

Важливим джерелом інформатизації, продукування необхідної суспільству інформаційно-аналітичної продукції є бібліотеки [2].

Сучасна бібліотека є складною інформаційною системою, яка формується як з традиційних, так і нових, нетрадиційних інформаційних підсистем. Важливу роль серед нових інформаційних підсистем бібліотеки відіграє електронний каталог (ЕК). Електронний каталог є основою та базовим продуктом бібліотеки в сучасних умовах. Тому його створення є пріоритетним завданням автоматизації бібліотек. Електронний каталог відкриває швидкий і якісний доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки. Якість та ефективність електронного каталогу обумовлюється комплексом методів і засобів, що визначають технологію його створення та використання [1].

Електронний каталог – це візитна картка кожного бібліотечного сайту. Сам сайт створюється практично заради нього. Без цього

ресурсу всі зусилля щодо розкриття можливостей бібліотеки практично зводяться нанівець. Електронний каталог дозволяє бібліотекам розширити сферу послуг. Разом з традиційними бібліотечними послугами бібліотеки мають можливість надавати сервісні послуги:

- відправлення або приймання повідомлень електронною поштою;
- користування послугами Інтернету;
- пошук інформації у всесвітній електронній мережі.

Електронні каталоги є одним із найважливіших бібліотечних ресурсів. Цей ресурс особливо цінний тоді, коли він знаходиться у всесвітній мережі, що дозволяє забезпечити цілодобовий доступ до відомостей про наявність документів у фондах бібліотеки.

Електронний каталог – це бібліотечний каталог у машиночитній формі, що працює в реальному режимі часу та забезпечує доступ до ресурсів каталогу не тільки користувачам певної бібліотеки, але і віддаленим клієнтам за допомогою мережі Інтернет.

Електронний каталог є універсальним за змістом. Він розкриває склад і зміст документів різними мовами, що становлять фонд бібліотеки, незалежно від того на яких носіях інформації (друкованих, аудіовізуальних, електронних тощо) вони представлені.

Електронний каталог будується на основі принципів науковості, інформативності, доступності, плановірності, економічності.

Вимоги, які повинен задовольняти електронний каталог:

- корисність (не тільки для внутрішніх, але й для зовнішніх користувачів); доступність (у будь-який час і в будь-якому місці);
- повнота на основі постійного оновлення;
- гнучкість (простота реорганізації);
- врахування індивідуальних побажань користувачів;
- формат, який забезпечує повноту надання даних; низькі затрати на введення даних.

Додаткові функції, які надають ЕК переваги та відрізняють його від традиційних каталогів:

- електронний облік бібліотечного фонду;
- електронне замовлення видань;
- електронна книговидача;

- інформація про місцезнаходження та доступність ек-земпляра документа у будь-який момент часу;
- електронна перевірка фонду (інвентаризація) тощо.

Електронний каталог включає машиночитні бібліографічні описи на наступні види видань, представлені у фондах бібліотеки:

- книги вітчизняні й іноземні;
- періодичні видання;
- мультимедійні видання;
- брошури.

Електронний каталог виконує функції усіх видів каталогів: фондовідображальну, інформаційно-пошукову, довідкову й пізнавальну функції і є основою інформаційного обслуговування та базовим інформаційним продуктом бібліотеки в сучасних умовах.

Будь-яка інформація, необхідна для ухвалення управлінських рішень, повинна бути підготовлена протягом певного часу. Заради досягнення конкурентних переваг завжди треба пам'ятати про своєчасність подання інформації для прийняття необхідних рішень і не можна при цьому абсолютизувати значення достовірності інформації.

## ЛІТЕРАТУРА

- [1] Давидова І. О. Сучасна бібліотека як система виробництва інформаційних продуктів та послуг / І. О. Давидова // Вісн. Книжк. палати. – 2005. – № 4. – С.18–20
- [2] Ткачук Л. Електронна бібліографічна продукція на сайтах українських бібліотек/Людмила Ткачук//Бібліотечний вісник.–2009.–№ 3.– С.6-11.
- [3] Храмов В. О. Основи управління персоналом: навч.-метод. посібн. / В. О. Храмов, А. П. Бовтрук. – К. : МАУП, 2001. – 112.
- [4] Ярکا У. "Веб-сайт як засіб комунікативної діяльності суспільства." / Ярکا Уляна, Оксана Бойчук, Леся Ляхович// Інформація, комунікація, суспільство 2016 : матеріали 5-ої Міжнародної наукової конференції ІКС-2014/ НУ "ЛП" – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – С. 72–73.